

III. Máme nádej, že po smrti prídem do neba

- **Cieľ:** Katechizovaní chápu dôležitosť upriamenia pozornosti na veľké, konečné ciele. V blahoslavenstvách objavujú zameranie na večnosť. Na podklade textov z Knihy proroka Daniela sa cvičia v čnosti nádeje.
- **Kľúčové slová:** Blahoslavenstvá, Daniel, traja mládenci v ohnivej peci, exodus.
- **Pomôcky:** Pracovný list III.; Lekcionár IC; prezentácia.

V dnešnej katechéze sa zameriame na to, ako mať nádej upriamenú na veľké, konečné ciele. Prvé čítanie Tretej pôstnej nedele hovorí o prisľúbení, ktoré Boh dáva Mojžišovi, keď ho posielal do Egypta. „Zostúpil som, aby som ho vyslobodil z rúk Egyptanov a vyviedol z tej krajiny do krajiny dobrej a rozľahlej,“ hovorí. Nádej, ktorú má Mojžiš priniesť Izraelitom, Boh vyjadruje slovesami *Ja som – videl, počul, zostúpil*. Hovorí, že *pozná* situáciu, a preto *posiela* Mojžiša, aby cez neho svoj ľud *vyviedol*.

Exodus Izraelitov spomína aj Pavol v druhom čítaní. Píše o ňom ako o predobraz. To, ako sa Izraeliti upriamili na svoje krátkodobé ciele, zastúpené ich modlami, aj ich vzbury, to všetko je predobraz, ktorý nám má ukázať, ako ľahko človek sklzne od nádeje k beznádeji, od viery k neviere (hranica medzi nádejou a zúfalstvom je niekedy tenká ako ostrie noža).

Dynamika je známa. Na začiatku je túžba po okamžitom uspokojení, po šťastí teraz a hneď. Čoskoro však vyjde najavo, že je to zase len šťastie na chvíľu. Je to odklon od čnosti nádeje k prirodzenej nádeji.

Evanjelium hovorí o neplodnom figovníku. Ale aj o nádeji vinohradníka, ktorá nevedie k pasivite, je aktívna. Vinohradník prosí pána vinice, okopáva a hnojí. Nečaká, kým sa veci vyriešia samé. Svoju nádej v hojné ovocie ukazuje tým, že je ochotný podstúpiť ďalšiu námahu. Je zameraný na cieľ. Jeho túžbou nie je figovník vyťať, ale zúrodniť.

Nebo ako cieľ

Neraz okolo seba počujem ľudí hovoriť, že sa snažia o to, aby sa dostali **aspoň** do očistca. To nie je veľmi ambicióznym cieľom. Je to ako keby chcel Boh iba trochu zlepšiť podmienky hebrejských otrokov v Egypte. Alebo ako keby sa vinohradník sústredil len na to, ako získať z figovníka čo najviac palivového dreva.

Myslím, že takéto slová nie sú znakom pokory. Skôr prezrádzajú, že človek je stále väčšmi zameraný na hriech než na nádej návratu do našej vlasti, ktorá je v nebesiach.

Nechcem ísť do očistca. Mojm cieľom je nebo, návrat domov, večné šťastie u Otca. Ak sa z nejakých dôvodov budem musieť zdržať v očistci, prijmem to. Ale bude to pre mňa trápenie, lebo sa oddiali naplnenie mojej túžby byť doma, túžby po večnom šťastí.

Ako byť stále upriamení na nebo? Putovanie do našej zaslúbenej zeme je rovnako náročné ako jeho predobraz, exodus Izraelitov. Ani my nie sme uchránení od ťažkostí. Čo robiť, aby sme v ťažkých situáciách nestratili zo zreteľa svoj cieľ tak, ako sa to často stávalo im?

Blahoslavenstvá ako cesta

V predchádzajúcej katechéze zaznelo, že Ježiš nám pre všetky tie situácie, keď nás zmáha únava, temnota, zlá nálada, sklamanie... ponúka blahoslavenstvá. Ich kontrastné vyjadrenia nám majú pomôcť vidieť svetlo v temných chvíľach chudoby, plaču, bezmocnosti, prenasledovania...

„*Blahoslavenstvá povznášajú* našu nádej k nebu ako k novej zaslúbenej zemi; *vyznačujú* nádeji cestu cez skúšky, ktoré očakávajú Ježišových učeníkov“ (KKC 1820).

Blahoslavenstvá teda, ako hovorí Katechizmus, sú odpoveďou na otázku, ako byť stále upriamení na nebo. Pretože **povznášajú** k nebu a v skúškach **vyznačujú** cestu. Pripomína mi to Izraelitov, ktorým Boh počas exodu vyznačil cestu cez Červené more a ktorým ukazoval smer prostredníctvom

oblačného a ohnivého stĺpa. Pri našom putovaní plnia túto úlohu blahoslavenstvá. Pomenovaním hraničných situácií, v ktorých sa môžeme ocitnúť či už ako jednotlivci alebo aj celá spoločnosť, nás blahoslavenstvá učia zvládnuť situácie, v ktorých nám hrozí zúfalstvo, bezmocnosť, skleslosť, vyčerpanosť...

Zamerajme sa teraz na to, akým spôsobom blahoslavenstvá upriamujú našu nádej na večnosť, pričom nás nenechávajú ľahostajnými či nevšímavými voči situácii, v ktorej práve žijeme.

Chudobní v duchu... Nemyslím tých, čo sú chudobní materiálne. Im sme povinní pomôcť riešiť ich chudobu. Ale myslím na tých, ktorí sú ako *anawim Jahve* – chudobní Pána, ktorí celú svoju nádej upierajú iba na Boha, nie na politikov, peniaze alebo kariéru. Ich – našou – odmenou je nebeské kráľovstvo – pokoj v duši tu na zemi a potom večnosť s Bohom.

Plačúci... Nariekať je nám vlastné a prirodzené. Nejde však len o slzy nad nejakým nešťastím či biedou, ale o slzy, že sa nedodržiava Boží zákon, že najhorší z ľudí sa vyvyšujú a Boh je málo milovaný... Ich nádejou je potecha, ktorej sa im môže dostať pri modlitbe (nárekov), či vedomie, že napriek všetkému zlo je už porazené a Boh a jeho kráľovstvo zvíťazí.

Tichí... Prísľub tohto blahoslavenstva je až neuveriteľný – naozaj tí, čo čúšia, čo nikdy nič nevybojovali, čo nikdy nekričali a nedvíhali zatnuté päste, budú vlastniť zem? Aká to sila pre spomínaných ľudí, ktorí nemajú silu (našťastie) používať zbrane tejto zeme. A aká je to nádej pre nás, že práve takíto ľudia, nie tí mocibažní a hrmotní, budú vlastniť zem.

Lační a smädní po spravodlivosti... Ľudská spravodlivosť je vyjadrená napríklad názvom Dostojevského románu *Zločin a trest*. Biblicky zas princípom „oko za oko, zub za zub“ (*Ex 21, 24*). No takáto spravodlivosť je spravodlivosť súdov. Pri nej by všetci sudcovia boli blahoslavení. Tu ide o niečo iné. Pozri sa, aká je Božia spravodlivosť – Kristus zomrel za nás, keď sme boli ešte hriešnici (*Rim 5, 8*). Boli sme omilostení, ospravodlivení nie pre naše zásluhy, ale ako dar. Byť spravodlivý Božou spravodlivosťou znamená odpustiť (ale aj odprosiť), vnímať dobro v druhom, hoci sa nám môže zdať zlý, túžiť po večnom živote s Bohom aj pre najhoršieho zločinca...

Milosrdní... Ježiš hovorí, že sú blahoslavení, pretože dosiahnu milosrdenstvo. Pre seba? To je dobrá nádej. Ale v tých slovách je prísľub niečoho väčšieho. Možno dosiahnu milosrdenstvo pre iných.

Čistého srdca... Čo znamená mať čisté srdce? Ide o čisté zmýšľanie – nepodozrievať, nezmyšľáť zle o iných, bezdôvodne si nedomýšľať, mať v sebe žičlivosť a tešiť sa z radosti iných. Prísľub tohto blahoslavenstva je asi najjasnejší: „Uvidia Boha!“

Tí, čo šíria pokoj... Ježiš hovorí, že ich budú volať Božími synmi. Vieš, že ty už si Božím synom, Božou dcérou? Je tomu tak odo dňa tvojho krstu. Práve tento prísľub ti pomáha byť pokojným a prinášať pokoj aj do najťažších situácií.

Prenasledovaní pre spravodlivosť... Zameranie sa na nebeské kráľovstvo určite pomáha v znášaní nespravodlivosti. V spoločnosti je jej dosť a mala by nás takáto nespravodlivosť trápiť. No neutrápiť. Vnútorne často prežívam, že ma zlý prenasleduje pre môj cit pre spravodlivosť – podsúva mi myšlienky vzbury či bezmocnosti, odsúdenia či zlého hnevu, pričom ma odvádza od dôvery v Božiu starostlivosť a lásku. Prenasleduje ma pokúšaním, ktoré môžem ustáť len tak, že to odovzdávam Bohu a dávam tomuto vnútornému zápasu hodnotu obety... Ináč ja a zrejme ani ty momentálne žiadnym vonkajším prenasledovaním pre spravodlivosť veľmi netrpíme. Iní možno áno. Je našou úlohou ich podporiť. Lebo „ich je nebeské kráľovstvo“.

Aplikácia

Naša nádej na nebo je dennodenne podrobovaná skúškam. Aby sme ich zvládli, dostali sme blahoslavenstvá. V byzantskom obrade sa možno práve preto, aby sme ich nezabudli, spievajú pri každom slávení svätej liturgie.

Skúste tento týždeň zaradiť čítanie blahoslavenstiev (*Mt 5, 3-11*) do svojej každodennej modlitby – najlepšie ráno, aby ťa sprevádzali a posilňovali tvoju nádej v konkrétnych situáciách, do ktorých sa dnes dostaneš.

Súčasťou čítania Biblie tento týždeň nech sú state *Dan 3, 14 – 45* a *Dan 6*. Odpovedzte pritom na otázky:

1. V čom spočívala nádej Sidracha, Mizacha, Abdenaga a Daniela?
2. Zapíšte si v siedmich bodoch, v čom je pre vás ich postoj inšpirujúci, čomu sa chcete od nich naučiť.
3. Body z druhej úlohy si rozvrhnite na celý týždeň tak, aby ste sa mohli každý deň cvičiť v jednom z nich.

Téma budúcej katechézy bude: **Dúfame, že všetko má svoj význam.**

Katechézy o nádeji

Pracovný list / III. Máme nádej, že po smrti prídem do neba

„Blahoslavenstvá povznášajú našu nádej k nebu ako k novej zaslúbenej zemi; vyznačujú nádeji cestu cez skúšky, ktoré očakávajú Ježišových učeníkov“ (KKC 1820).

Naša nádej na nebo je dennodenne podrobovaná skúškam. Aby sme ich zvládli, dostali sme blahoslavenstvá. V byzantskom obrade sa možno práve preto, aby sme ich nezabudli, spievajú pri každom slávení svätej liturgie.

Úloha 1

Skúste tento týždeň zaradiť čítanie blahoslavenstiev (*Mt 5, 3-11*) do svojej každodennej modlitby – najlepšie ráno, aby vás sprevádzali a posilňovali vašu nádej v konkrétnych situáciách, do ktorých sa dnes dostanete.

Úloha 2

Súčasťou čítania Biblie tento týždeň nech sú state *Dan 3, 14 – 45* a *Dan 6*. Odpovedzte pritom na otázky:

1. V čom spočívala nádej Sidracha, Mizacha, Abdenaga a Daniela?
2. Zapište si v siedmich bodoch, v čom je pre vás ich postoj inšpirujúci, čomu sa chcete od nich naučiť.
3. Body z druhej úlohy si rozvrhnite na celý týždeň tak, aby ste sa mohli každý deň cvičiť v jednom z nich.